

PROPOZÍCIE

Belopotockého Mikuláš 2023

48. ročník

**celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky
neprofesionálneho divadla dospelých**

november 2023

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka neprofesionálneho divadla dospelých Belopotockého Mikuláš je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž je určená **dospelým**.
- 1.1.3. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.4. Súťaž sa koná **každý rok**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti divadla.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
  - 1.2.2.1. prezentovať a konfrontovať umeleckú úroveň a výsledky činnosti dospelých neprofesionálnych divadelných súborov a zároveň sledovať a odborne usmerniť túto oblasť záujmovej umeleckej činnosti;
  - 1.2.2.2. zvyšovať odbornú a umeleckú úroveň súborov prostredníctvom vzdelávacej časti súťaže;
  - 1.2.2.3. umožniť dospelým neprofesionálnym divadelným súborom hrať pred odborníkmi i širokou verejnosťou;
  - 1.2.2.4. vytvárať priestor na získavanie cenných skúseností z oblasti divadla.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátormi sú regionálne a krajské osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:
  - 2.1.1.1. regionálne súťaže a prehliadky;
  - 2.1.1.2. krajské súťaže a prehliadky;
  - 2.1.1.3. celoštátna súťaž a prehliadka.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo.¹ Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola, pričom o konečnom výbere súťažiacich do celoštátneho kola rozhoduje programová rada.
- 2.1.3. Súťaž na všetkých stupňoch pozostáva zo súťažných vystúpení, z interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o tvorivé dielne alebo iné aktivity.
- 2.1.4. **Odborný rozborový seminár** ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.

---

¹ V prípade, ak sa v danom regióne neuskutočňuje regionálne kolo, základným stupňom súťaže je krajské kolo.

2.1.5. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl a termín celoštátnej súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

2.2. Súťažné kategórie²

I. Prúdy súčasného divadla

Moderné a experimentálne inscenačné postupy v oblasti réžie, dramaturgie, scénografie, hudby a herectva.

Zámer kategórie: *Podporiť neprofesionálne divadelné súbory a divadelníkov v hľadaní netradičných a invenčných divadelných foriem.*

II. Prúdy tradičného divadla

Klasická a tradičná divadelná tvorba (textové predlohy interpretované klasickým a tradičným inscenačným postupom).

Klasické inscenačné postupy a divadlo nadväzujúce na ochotnícku tradíciu a inscenačné dedičstvo.

Zámer kategórie: *Podporiť skvalitňovanie tvorby neprofesionálnych divadelných súborov, využívajúcich klasické inscenačné postupy. Zároveň podnieť tradičné ochotnícke súbory na účasť na divadelných postupových prehliadkach.*

V prípade nejasností so zaradením inscenácie do kategórie kontaktujte svojho metodika alebo odborného pracovníka Národného osvetového centra.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky dospelé neprofesionálne divadelné súbory a jednotlivci, ktorí vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky.

3.1.2. Do základného kola súťaže sa kolektívy prihlasujú podľa **miesta svojho sídla alebo pôsobenia**. Ak sa v mieste sídla/pôsobenia neuskutoční základné kolo, môžu sa prihlásiť do základného kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori.

3.1.3. Do súťaže sa **súbory prihlasujú** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.2. Súťažné podmienky

3.2.1. Súťaž sa koná v **slovenskom jazyku**.

3.2.2. Kolektív/jednotlivec prechádza všetkými stupňami súťaže **s tou istou inscenáciou**, ktorú uvedie v základnom stupni súťaže.³

3.2.3. Kolektív/jednotlivci môžu inscenovať **literárne, dramatické alebo autorské texty**.

3.2.4. Na súťaži sa **nemôžu** zúčastniť inscenácie, ktoré vznikli v profesionálnych divadelných inštitúciách a na pôde stredných a vysokých umeleckých škôl – konzervatórií, Vysokej školy múzických umení a Akadémie umení.

² Odborná porota môže vo výnimočných prípadoch navrhnúť preradenie súťažnej inscenácie v rámci kategórií. V prípade preradenia predseda poroty napíše stručné písomné odôvodnenie v celkovej hodnotiacej správe súťažného kola.

³ Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

- 3.2.5. Súťažiaci sa **nemôžu** prezentovať inscenáciou, s ktorou sa zúčastnili na divadelných súťažiach vyhlasovaných Národným osvetovým centrom v predchádzajúcich rokoch.
- 3.2.6. Podmienkou účasti kolektívov/jednotlivcov je **predloženie textu s uvedením autora** a prekladateľa alebo scenára inscenácie s uvedením autora, resp. zostavovateľa scenára a režiséra inscenácie.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne a krajské súťaže a prehliadky

- 4.1.1. Uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.
- 4.1.2. **Informácie o termíne a konaní daného kola** je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.
- 4.1.3. Po zadaní jednotlivých kôl súťaže do systému prihlasovania je možné na ich realizáciu **požiadať o finančné prostriedky**. Pravidlá, procesy a spôsob financovania súťaží upravujú samostatné dokumenty vydané Národným osvetovým centrom.
- 4.1.4. **Organizátor zabezpečí pre členov odbornej poroty možnosť dôkladnej prípravy** na hodnotiacu prácu poskytnutím textov/scenárov súťažných inscenácií aspoň 3 dni pred začiatkom súťaže.
- 4.1.5. Po skončení daného kola **označí organizátor postupujúce divadelné súbory/jednotlivcov do vyššieho kola priamo v systéme prihlasovania**.
- 4.1.6. **Protokol o udelení cien a výsledkov** je potrebné vyplniť v systéme prihlasovania **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže.
- 4.1.7. **Hodnotiacu správu predsedu poroty a všetky hodnotiace správy súťažných inscenácií** treba zaslať najneskôr do 7 dní po ukončení súťaže **zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra**.
- 4.1.8. **Pri tvorbe propagačných materiálov uvádza** organizátor daného kola súťaže **Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.
- 4.1.9. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Belopotockého Mikuláš“ a taktiež **podnázov** „48. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky neprofesionálneho divadla dospelých“.

4.2. Krajské súťaže a prehliadky

- 4.2.1. Organizátor krajskej prehliadky navyše zabezpečí čo najkvalitnejší **audiovizuálny záznam** súťažných vystúpení a dodá ich zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra najneskôr 30 dní pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.⁴

4.3. Celoštátna súťaž a prehliadka

- 4.3.1. Organizátorom je Liptovské kultúrne stredisko v Liptovskom Mikuláši.
- 4.3.2. **Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátneho podujatia**.
- 4.3.3. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra, **uvádza Národné osvetové**

---

⁴ Organizátor krajskej prehliadky spíňa tiež všetko uvedené v bode 4.2.

výlučne v súlade s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.

4.3.4. Celoštátne kolo súťaže môže upraviť komunikáciu na propagačných materiáloch zjednodušením podnázvu súťaže a nazývať podujatie festivalom.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných predstavení sa zostavujú odborné poroty z **aktívnych odborníkov z radov divadelníkov** – praktikov, teoretikov, publicistov a pedagógov vysokých škôl a konzervatórií s adekvátnou viacročnou praxou, odporúčané zloženie poroty je: režisér, scénograf, dramaturg, divadelný kritik, divadelný teoretik.

5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 5 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.

5.1.3. Vymenovanie porotcov

5.1.3.1. **Regionálne a krajské poroty** navrhujú organizátori jednotlivých kôl súťaží, ich zloženie konzultujú s odbornými pracovníkmi Národného osvetového centra. Zloženie týchto porôt podlieha písomnému e-mailovému schváleniu odbornými pracovníkmi NOC. Následne poroty vymenujú riaditelia osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne a krajské kolá súťaže. Organizátorom odporúčame vybrať porotcov zo zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.

5.1.3.2. **Programovú radu a celoštátnu porotu vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra.** Programová rada sa skladá spravidla z vybraných členov krajských a celoštátnych porôt a odborných pracovníkov Národného osvetového centra.

5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý sa **podieľal na príprave** súťažnej inscenácie, ktorý priamo spolupracuje so súťažiacimi, ktorý je **vedúcim/režisérom** súťažného kolektívu/jednotlivca alebo je so súťažiacimi v **blízkom príbuzenskom vzťahu**.

5.2. Hodnotenie súťaže

5.2.1. **Na celoštátnej úrovni** porota zaraďuje v každej kategórii súťažiacich podľa celkovej úrovne inscenácie do **zlatého, strieborného a bronzového pásma**, resp. mimo ne. Okrem toho porota udeľuje jednu **hlavnú cenu v každej kategórii**.

5.2.2. **Na krajskej úrovni** porota udeľuje v každej kategórii jeden priamy postup a jeden návrh na postup do celoštátneho kola.⁵

5.2.3. **Na regionálnej úrovni** porota udeľuje v každej kategórii jeden priamy postup a ďalšie návrhy na postup.⁶

5.2.4. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.

5.2.5. Na **regionálnej a krajskej úrovni** spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia

⁵ Programová rada podľa dramaturgickej koncepcie a možností rozhodne, či je možné návrhy prijať.

⁶ Organizátor krajskej prehliadky určí organizátorovi regionálneho kola, aký môže byť najvyšší počet udelených návrhov na postup do krajského kola. Následne organizátor vyššieho kola rozhodne podľa možností a koncepcie, ktoré z návrhov je možné prijať.

poroty, **predseda poroty**. Na celoštátnej úrovni to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. **Formulár** hodnotiacej správy je prílohou k propozíciám.

5.2.6. **Podrobnú písomnú analýzu všetkých súťažných inscenácií spracovávajú členovia odbornej poroty na všetkých úrovniach súťaže. Členovia sa spoločne dohodnú o pridelení písomných analýz medzi sebou tak, aby každá súťažná inscenácia mala 1 písomné hodnotenie. Formulár** hodnotiacej správy je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

5.3.1. **režijná zložka** – schopnosť budovať dramatickú situáciu, stavbu mizanscén, koherentnosť a vyspelosť režijnej koncepcie, schopnosť režiséra viesť hercov a celkový temporytmus inscenácie;

5.3.2. **dramaturgia** – rozbor dramatického textu a jeho aktuálnosť ako filozofické a konceptuálne východisko, hĺbková analýza textovej predlohy a hľadanie vhodných scénických prostriedkov, utváranie dramaturgicko-režijného kľúča od vízie po realitu, jazyková úprava a zásahy do textu, zmysel tvorivej sebareflexie, udržanie vytýčeného zámeru;

5.3.3. **herecká zložka** – vyspelosť hereckého prejavu, miera korešpondovania s režijnou koncepciou inscenácie (v závislosti od inscenácie prirodzenosť či štylizácia hereckého prejavu), čistota javiskovej reči (artikulácia, hlas), narábanie s gestikou, mimikou a posturikou, schopnosť hercov presvedčivo (v závislosti od inscenácie) budovať/udržať dramatickú situáciu;

5.3.4. **výtvarná zložka** – scénografia inscenácie, kostýmová zložka, práca so svetlom, miera korešpondovania výtvarnej zložky s celkovým vyznením inscenácie;

5.3.5. **pohybová zložka** – prípadné použitie choreografie v inscenácii, pohybová úroveň hereckého prejavu;

5.3.6. **hudobná zložka** – zvládnutie hudobnej dramaturgie inscenácie, miera podpory hudby pri budovaní temporytmu inscenácie či ako hudobná zložka pomáha jednotlivým situáciám;

5.3.7. **celkový dojem** – súlad jednotlivých zložiek, výpoveď inscenácie a jej čitateľnosť, autentickosť inscenácie.

5.4. Ocenenia

5.4.1. Vecné ceny a diplomy.

5.4.2. Kolektív alebo jednotlivec, ktorý získal hlavnú cenu na celoštátnom kole súťaže, postupuje na festival **Scénická žatva v Martine** a na **Festival neprofesionálneho umenia TVOR•BA** v Bratislave-Starom Meste.

5.4.3. **Všetky ďalšie umiestnenia v zlatom pásme na celoštátnej úrovni získavajú návrh na postup na festival Scénická žatva v Martine.**⁷

6. KONTAKT

6.1. V prípade nejasností kontaktujte odbornú pracovníčku Národného osvetového centra pre divadlo mladých a dospelých:

Mgr. art. Lucia Hromníková
Národné osvetové centrum
Námestie SNP č. 12

---

⁷ Národné osvetové centrum – odborní pracovníci, programový riaditeľ festivalu Scénická žatva – spolu s ďalšími odborníkmi rozhodnú podľa dramaturgickej koncepcie a možností, či je možné návrhy prijať.

812 34 Bratislava
lucia.hromnikova@nocka.sk
+421 2 204 71 263
+421 910 592 413

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpisom generálneho riaditeľa Národného osvetového centra.
- 7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusia byť súťažiaci prijatí do súťaže alebo môžu byť zo súťaže vyradení.
- 7.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasujú, že berú na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:
  - 7.5.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s ich podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiacich na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),
  - 7.5.2. obrazové snímky podobizní súťažiacich budú vyhotovené a sú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutých súťažiacich nie je potrebný,
  - 7.5.3. použitie obrazových snímkov podobizní súťažiacich podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s ich oprávnenými záujmami.
- 7.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospeljej osoby (pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospeljej osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich požiadavky a problémy organizačného či sociálneho charakteru.
- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že svojím súťažným umeleckým výkonom, prípadne použitím autorského diela tvoriaceho súčasť, resp. podklad súťažného umeleckého výkonu, nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má vysporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu a/alebo v rámci neho použitému autorskému dielu.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, a to najmä, ale nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu svojho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu svojho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.
- 7.9. Osobné údaje súťažiaceho budú vyhlasovateľom spracúvané v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej len „Nariadenie“). Súťažiaci prehlasuje, že mu boli poskytnuté všetky relevantné informácie o spracúvaní jeho osobných údajov, ktoré sú dostupné na webovom sídle objednávateľa www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

7.1. Prílohy k propozíciám

- 3.1.1. Príloha č. 1 – **Hodnotiaca správa pre porotcov** (vypĺňa predseda poroty na nižších stupňoch súťaže a všetci členovia poroty na celoštátnej úrovni).
- 3.1.2. Príloha č. 2 – **Hodnotiaca správa súťažných inscenácií** (vypĺňajú všetci členovia poroty podľa dohodnutého pridelenia na všetkých úrovniach súťaže).
- 3.1.3. Príloha č. 3 – **Zoznam odporúčaných porotcov.**

Bratislava, 10. novembra 2022

.....
Mgr. Erik Kriššák
generálny riaditeľ